Magiczny Kraków

Kossakówka wraca do życia

2026-05-18

Już wkrótce Kossakówka, historyczna willa rodziny Kossaków, ponownie otworzy swoje drzwi dla Krakowian i turystów. Zakończył się kluczowy etap rewaloryzacji zabytkowego domu i ogrodu, a symbolicznym zwieńczeniem prac było odsłonięcie tablicy pamiątkowej przez prezydenta Aleksandra Miszalskiego. W odnowionych wnętrzach powstanie nowa filia Muzeum Krakowa z wystawą poświęconą jednej z najbardziej niezwykłych rodzin polskiej kultury.

Kossakówka od dziesięcioleci zajmuje wyjątkowe miejsce w historii Krakowa. To właśnie tutaj przez lata mieszkali i tworzyli przedstawiciele rodziny Kossaków, jednego z artystycznych rodów w Polsce. Willa była domem m.in. Juliusza, Wojciecha i Jerzego Kossaków, ale także poetki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej oraz pisarki Magdaleny Samozwaniec. Z tym miejscem związana była również Simona Kossak, która właśnie w otaczającym dom ogrodzie rozwijała swoją wrażliwość na naturę.

Przez lata Kossakówka była czymś więcej niż tylko prywatnym domem. To tutaj spotykały się środowiska artystyczne i intelektualne Krakowa. Willa stała się przestrzenią rozmów, twórczych dyskusji i narodzin wielu idei. W pamięci mieszkańców zapisała się jako miejsce pełne sztuki, literatury i niezwykłych osobowości.

Z biegiem lat historyczny budynek zaczął jednak popadać w coraz większą degradację. Stan techniczny obiektu wymagał pilnej interwencji, a przyszłość Kossakówki przez długi czas pozostawała niepewna. Przełom nastąpił w 2019 roku, kiedy nieruchomość wraz z otoczeniem została zakupiona przez Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAK dzięki wsparciu finansowemu Gminy Miejskiej Kraków. Miasto przeznaczyło na ten cel 5,5 mln zł w formie dotacji celowej.

Zakup otworzył drogę do rozpoczęcia kompleksowych prac ratunkowych i konserwatorskich. Od 2023 roku trwał proces rewaloryzacji prowadzony przez MOCAK przy wsparciu Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa oraz służb konserwatorskich.

Zakres wykonanych prac był bardzo szeroki i wymagał ogromnej precyzji. Wzmocniono konstrukcję budynku, wykonano nowe instalacje oraz przeprowadzono kompleksowe roboty budowlane i konserwatorskie. Odnowiono historyczne wnętrza, elewację, zabytkową stolarkę, piece kaflowe oraz elementy sztukatorskie. Prace objęły również figurę Matki Boskiej i historyczny ogród otaczający willę.

Szczególnym wyzwaniem było zachowanie autentycznego charakteru miejsca. Celem nie było bowiem stworzenie nowego obiektu, lecz możliwie wierne przywrócenie historycznej formy znanej z dawnych fotografii i archiwalnych obrazów. Dzięki pracy konserwatorów i projektantów Kossakówka odzyskała dawny wygląd i ponownie zaczęła przypominać willę, która przez lata była jednym z symboli artystycznego Krakowa.

Łączny koszt całego przedsięwzięcia przekroczył 15 mln zł. Inwestycja została sfinansowana ze środków miasta oraz dzięki znaczącemu wsparciu Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa.

Magiczny Kraków

12 maja prezydent Krakowa odsłonił tablicę pamiątkową poświęconą procesowi rewaloryzacji Kossakówki i otaczającego ją ogrodu. Wydarzenie miało wymiar symboliczny – oznaczało zakończenie najważniejszego etapu ratowania zabytku i jednocześnie początek nowego rozdziału w historii tego miejsca.

Kolejnym gospodarzem Kossakówki będzie Muzeum Krakowa, które przygotowuje w odnowionych wnętrzach stałą ekspozycję poświęconą rodzinie Kossaków. Otwarcie wystawy zaplanowano na koniec 2027 roku.

Nowa przestrzeń ma być nie tylko muzeum przypominającym historię wybitnej rodziny, ale również miejscem żywego kontaktu z kulturą. W planach jest stworzenie przestrzeni edukacyjnej i artystycznej, która będzie zachęcać mieszkańców do rozwijania własnej kreatywności i odkrywania historii Krakowa jako miasta twórców.

– Przywrócenie Kossakówki ma znaczenie znacznie szersze niż sama renowacja zabytku. To także działanie na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego i zachowania miejsc szczególnie ważnych dla tożsamości Krakowa – podkreślił prezydent Aleksandr Miszalski. – Po latach zamknięcia i stopniowego niszczenia Kossakówka ponownie staje się częścią kulturalnej mapy Krakowa. Tym razem ma być miejscem otwartym, inspirującym kolejne pokolenia artystów i miłośników kultury – dodał prezydent.